

## USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Petry Weissové a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **T. V. D.**, zast. Mgr. Markem Eichlerem, advokátem, se sídlem Nekázanka 888/20, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 8. 2023, č. j. OAM-594/ZA-ZA11-HA13-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 10. 2024, č. j. 57 Az 8/2023-66,

### t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

### O d ů v o d n ě n í :

#### I.

[1] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a, ani podle § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění účinném do 30. 6. 2023, (dále jen „zákon o azylu“).

#### II.

[2] Žalobce se bránil proti napadenému rozhodnutí žalobou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), který rozsudkem ze dne 18. 1. 2024, č. j. 57 Az 8/2023-29 (dále také jen „první rozsudek“), napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Tento rozsudek následně zrušil Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 23. 8. 2024, č. j. 4 Azs 20/2024-17 (dále také jen „zrušující rozsudek“), a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Dospěl k závěru, že krajský soud dospěl k nesprávnému závěru ohledně podmínek, za nichž lze žadateli udělit doplňkovou ochranu podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud poukázal na to, že podle uvedeného ustanovení lze doplňkovou ochranu cizinci udělit tehdy, pokud by byl vážně ohrožen na soukromém a rodinném životě *v zemi jeho původu*. Jinými slovy, rozpor s mezinárodními závazky České republiky jako jeden z předpokladů pro udělení doplňkové ochrany podle tohoto ustanovení se musí vztahovat *k situaci ve státě původu žadatele o mezinárodní ochranu*.

#### III.

[3] Krajský soud poté věc opětovně projednal a rozhodl v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“), který žalobu zamítl jako nedůvodnou.

[4] Krajský soud zopakoval, že žalobce při poskytnutí údajů k žádosti sdělil, že nemá žádné náboženské ani politické přesvědčení, nebyl ani politicky aktivní. V České republice má manželku, která zde má trvalý pobyt. Dále má dva syny, jeden z nich má české občanství a žije v Německu, druhý žije v České republice. Z vlasti vycestoval naposledy asi v roce 1994, přesně si to nepamatuje. Od té doby byl ve Vietnamu pouze na návštěvě v roce 2010. V České republice pobýval již předtím od roku 1976 do roku 1984 na základě pracovního pobytu a od roku 1994 je zde z titulu trvalého pobytu. Ke svému zdravotnímu stavu uvedl, že je zdravý, pouze užívá léky na tlak a cukrovku. Jako důvod žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že zde měl povolen trvalý pobyt, ale přišel o něj z důvodu výkonu trestu a bylo mu uloženo správní vyhoštění. Ve Vietnamu nebyl již řadu let. V České republice má rodinu a zázemí. Ve Vietnamu nikoho nemá, neměl by kde bydlet a z čeho žít. Také by se dále chtěl starat o manželku, která se léčí s rakovinou prsu. Ve vlasti neměl žádné konkrétní problémy.

[5] Dále krajský soud k žalobcem namítané otázce neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu poukázal na to, že na jeho udělení není právní nárok a je možné jej udělit pouze v případech hodných zvláštního zřetele. Přitom odkázal i na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, ze dne 21. 3. 2018, č. j. 6 Azs 6/2018-33, nebo usnesení ze dne 19. 11. 2020, č. j. 6 Azs 179/2020-32). V té souvislosti upozornil na to, že posouzení možnosti udělení humanitárního azylu je věcí správního uvážení žalovaného, které podléhá pouze omezenému soudnímu přezkumu. Na základě těchto východisek shledal, že žalovaný judikturním požadavkům při zvažování možnosti udělení humanitárního azylu žalobci dostal a meze správní uvážení nepřekročil. Zabýval se totiž jak tvrzeným zdravotním stavem žalobce, tak i nemocí jeho manželky, která před 12 lety trpěla rakovinou a nyní již dochází pouze na kontroly každé 2 roky. Je tedy plně залеченá a nevyžaduje ani celodenní žalobcovu péči. Krajský soud také poukázal na to, že v žalobě žalobce konkrétní oponenturu vůči těmto závěrům žalovaného neuplatnil, nýbrž v ní pouze opakuje, že má v České republice rodinu a manželku, o kterou se stará a která má rakovinu prsu. Uvedenými skutečnostmi se však žalovaný v napadeném rozhodnutí zabýval. Krajský soud proto k otázce humanitárního azylu uzavřel, že žalovaný ji posoudil přezkoumatelným způsobem a žalobcova životní situace není nikterak mimořádná. Závěr žalovaného o neudělení této formy mezinárodní ochrany tudíž považoval za zákonný.

[6] K další v žalobě namítané otázce týkající se soukromého a rodinného života jako důvodům pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu pak krajský soud odkázal na závěry zrušujícího rozsudku, které Nejvyšší správní soud vyslovil v návaznosti na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48. I touto otázkou se podle krajského soudu žalovaný zabýval a žalobcem tvrzené skutečnosti se týkají jednak jen jeho vazeb na území České republiky, a dále nedosahují té závažnosti, aby byly důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle zmíněného ustanovení zákona o azylu. Krajský soud upozornil i na to, že závěry zrušujícího rozsudku je vázán.

### III.

pokračování

[7] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Stěžovatel předesílá, že jeho kasační stížnost je přijatelná. Svým významem přesahuje jeho vlastní zájmy, neboť se krajský soud odklonil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu v otázce posouzení požadované intenzity odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a rovněž co do požadované intenzity a důkazního břemene na straně žadatele o mezinárodní ochranu ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy podle § 14a zákon o azylu.

[9] Konkrétně stěžovatel namítá, že se krajský soud nedostatečně vypořádal s námitkou o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu věci ve vztahu ke splnění podmínek pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany s ohledem na to, že již ve své žádosti stěžovatel sdělil důvody, pro které mezinárodní ochranu žádá, tedy podmínky pro její udělení splňuje. Tudíž žalovaný měl na základě toho některou z jejích forem stěžovateli přiznat. Krajský soud této žalobní námitce nepřisvědčil, čímž zatížil napadený rozsudek nejen nepřezkoumatelností, ale i nezákonností.

[10] Stěžovatel dále krajskému soudu vytýká, že nedostatečně posoudil žalobní námitky směřující vůči neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Stěžovatel nepochybně to, že na humanitární azyl není právní nárok a že se jedná o institut založený na správním uvážení, jak dovodila judikatura Nejvyššího správního soudu, kterou v kasační stížnosti obsáhle cituje (konkrétně se jedná citace z rozsudků č. j. 4 Azs 14/2011-135, ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003-48, ze dne 30. 11. 2004, č. j. 3 As 24/2004-79, či o usnesení rozšířeného senátu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, nebo i rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 5. 11. 1993, č. j. 6 A 99/92-50). Stěžovatel však dodává, že aby bylo možno správní uvážení přezkoumat, musí být náležitě odůvodněno, tedy musí v něm být obsažena všechna hlediska a kritéria, k nimž správní orgán přihlédl a uvedeny závěry, k nimž dospěl. Přestože stěžovatel jak ve správním řízení, tak následně i v žalobě vylíčil rozhodné skutečnosti, na základě kterých se domnívá, že mu měl být humanitární azyl udělen, žalovaný mu tuto formu mezinárodní ochrany neudělil, a tím vybočil z mezí správního uvážení. Krajský soud tudíž pochybil, pokud pro uvedené napadené rozhodnutí nezrušil.

[11] Stěžovatel závěrem kasační stížnosti uvádí, že krajský soud přičítá k jeho tíži skutečnost, že nedoložil lékařské zprávy o prokázání rakoviny manželky. Stěžovatel však k tomu nebyl vyzván. Jelikož neudělení azylu se přímo týká i jeho manželky, měl s ní krajský soud jednat jako s osobou zúčastněnou. Neudělení mezinárodní ochrany totiž bude mít dopad i do jejího života. V tomto ohledu stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2023, č. j. 8 Azs 229/2022-42, který se týká obdobné věci.

#### IV.

[12] Žalovaný vyjadřuje nesouhlas s kasační stížností. Ve správním řízení zjistil skutečný stav věci, nedopustil se žádné nezákonnosti, shromáždil podklady potřebné pro své rozhodnutí a zabýval se všemi stěžovatelskými tvrzeními. Ty však neshledal relevantní pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. K tvrzením týkajícím se humanitárního azylu žalovaný doplňuje, že se jedná o výjimečný institut. Žádné skutečnosti, které by

opodstatňovaly jeho udělení, však ve stěžovatelově případě neshledal. Navrhuje tudíž kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost nebo zamítnou pro její nedůvodnost.

## V.

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a směřuje proti rozhodnutí, proti kterému je podání kasační stížnosti přípustné.

[14] Vzhledem k tomu, že projednávaná věc je věcí mezinárodní ochrany, v souladu s § 104a s. ř. s. se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, odmítl by ji jako nepřijatelnou. Pro vymezení institutu nepřijatelnosti a jeho dopadů do soudního řízení správního Nejvyšší správní soud odkazuje na své usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, v němž neurčitý právní pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele* vyložil.

[15] Stěžovatel považuje kasační stížnost za přijatelnou, neboť má za to, že se krajský soud v napadeném rozsudku odklonil od judikatury Nejvyššího správního soudu v otázce posouzení odůvodněného strachu z pronásledování podle § 12 písm. b) zákona o azylu a ohledně intenzity a důkazního břemene na straně žadatele ve vztahu k důvodným obavám z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy podle § 14a téhož zákona. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že tyto skutečnosti nemohou přijatelnost kasační stížnosti v žádném případě založit, neboť uvedené otázky vůbec nebyly předmětem žalobních bodů. Krajský soud se tudíž v napadeném rozsudku těmito otázkami nezabýval (a nebyl k tomu povinen, chybělo-li adekvátní tvrzení), tudíž se nemohl ani dopustit odklonu od judikatury Nejvyššího správního soudu, která o takových otázkách pojednává.

[16] To shodně platí i pro stěžovatelovo tvrzení o nedostatečném zjištění skutkového stavu věci pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany ze strany správních orgánů. Tuto skutečnost totiž stěžovatel také v žalobě nenamítal v té podobě, jak je obsahem kasační stížnosti. V žalobě pouze tvrdil [viz bod II. písm. a) žaloby], že zjištěný skutkový stav žalovaný nesprávně vyložil, a to konkrétně ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) téhož zákona. Výše uvedenou námitku tudíž stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje vůbec poprvé. Nejvyšší správní soud se jí proto není povinen (ale ani oprávněn) zabývat pro její nepřípustnost podle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[17] Podstatou žaloby byla jednak stěžovatelova argumentace ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. O naplnění důvodů pro jeho udělení byl stěžovatel přesvědčen. Dále v žalobě stručně argumentoval k neudělení doplňkové ochrany podle již zmíněného § 14a odst. 2 písm. d) téhož zákona. Problematika doplňkové ochrany však byla posouzena ve zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu a stěžovatel v kasační stížnosti netvrdí, že by tuto otázku krajský soud posoudil v rozporu se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu v něm vysloveném [srov. § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s.].

[18] Přijatelnost kasační stížnosti s ohledem na vše výše uvedené (i přes absenci k tomu adekvátních tvrzení) by tudíž mohlo založit toliko zásadní pochybení krajského soudu ve

pokračování

vztahu k posouzení (ne)udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud však žádné takové pochybení nedovodil.

[19] Sám stěžovatel, kromě obsáhlé citace judikatury Nejvyššího správního soudu, která se vztahuje k problematice správního uvážení a mezi jeho soudního přezkumu (kterou tudíž na tomto místě netřeba opakovat, neboť je obsahem kasační stížnosti), v kasační stížnosti k neudělení humanitárního azylu uvádí, že dostatečně tvrdil pro jeho udělení relevantní skutečnosti, a žalovaný překročil meze správního uvážení v tom, že mu přesto tuto formu mezinárodní ochrany neudělil. Pochybení krajského soudu pak stěžovatel spatřuje ve skutečnosti, že z tohoto důvodu napadené rozhodnutí nezrušil.

[20] Z judikatury, kterou sám stěžovatel v kasační stížnosti (a shodně i v žalobě) cituje ve vztahu k problematice správního uvážení a jeho soudního přezkumu (viz judikatura zmíněná v odst. [10]), však nelze v žádném případě dovodit, že meze správního uvážení překročí správní orgán vždy tehdy, pokud nevyhoví požadavku účastníka řízení, tedy pokud nerozhodne v jeho prospěch, jak dovozuje stěžovatel v kasační stížnosti. Jelikož bližší argumentaci k tomu stěžovatel neuvádí, postačí nyní uvést, že krajský soud při přezkumu napadeného rozhodnutí v otázce neudělení humanitárního azylu respektoval ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, což je zjevné již z prostého faktu, že z ní v napadeném rozsudku, především v jeho odst. 27. a 28., cituje a odkazuje na ni. Právě na základě této judikatury (bližší viz odst. [5]), jejíž závěry stěžovatel v kasační stížnosti nikterak nezpochybnuje, dospěl krajský soud k závěru, že meze správního uvážení žalovaný v daném případě při úvahách o možném udělení humanitárního azylu nepřekročil, ani své správní uvážení nezneužil. Jak již uvedeno, stěžovatel žádné konkrétní tvrzení, kterým byl tyto jeho závěry rozporoval, v kasační stížnosti neuvádí, kromě již zmíněné skutečnosti, že meze správního uvážení byly překročeny v tom, že žalovaný stěžovateli humanitární azyl neudělil. To však bez dalšího za překročení mezi či zneužití správního uvážení považovat nelze. Jak vidno, krajský soud se při přezkumu napadeného rozhodnutí v otázce neudělení humanitárního azylu ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu přidržel a stěžovatel neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, z níž by bylo lze dovodit opak. Uvedené tudíž přijatelnost kasační stížnosti nezakládá.

[21] Stěžovatel konečně namítá také to, že mu krajský soud klade k tíži nepředložení lékařských zpráv o zdravotním stavu jeho manželky, ač k jejich předložení nebyl vyzván. Uvedené skutečnosti nemohou založit přijatelnost kasační stížnosti jednak proto, že to nebyl krajský soud, kdo stěžovateli vytýkal nepředložení lékařských zpráv. Krajský soud v napadeném rozsudku toliko poukázal na to, že právě žalovaný uvedené stěžovateli vytkl. V žalobě však proti tomuto závěru žalovaného stěžovatel ničeho nenamítal a tato jeho nynější námitka proto není přípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovateli nic nebránilo ji v žalobě uplatnit.

[22] Jedná-li se o námitku, zda stěžovatelova manželka měla být osobou zúčastněnou na řízení v řízení o žalobě shodně, jako to dovodil Nejvyšší správní soud v případě, jímž se zabýval ve věci č. j. 8 Azs 229/2022-42, pak ani tato námitka přijatelnost kasační stížnosti nezakládá. Odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu se totiž týkal prodloužení doby platnosti dlouhodobého pobytu za účelem společného soužití rodiny na území. Jakákoliv podobnost s nyní posuzovanou věcí zde tedy chybí. V tam posuzovaném případě

se Nejvyšší správní soud zabýval mimo jiné přiměřeností dopadu rozhodnutí žalovaného (Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců) do soukromého a rodinného života celé stěžovatelovy rodiny právě s ohledem na povahu daného řízení. Taková otázka však není v nynější věci předmětem posouzení, neboť se zde jedná o to, zda měl či neměl být stěžovateli udělen humanitární azyl podle § 14 zákona o azylu. Skutečnost, že existence příbuzenských vazeb na území nelze považovat za důvod pro udělení humanitárního azylu, pak mimo jiné dovodil Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38, na nějž odkazuje i stěžovatel ve své kasační stížnosti. Jakákoliv souvislost mezi (ne)udělením humanitárního azylu v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany a přiměřeností dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele zde není dána.

[23] Nejvyšší správní soud shrnuje, že krajský soud se v napadeném rozsudku vyjádřil ke všem uplatněným žalobním bodům, žádný z nich neopomněl a věcně, srozumitelně a přesvědčivě vypořádal veškeré žalobní námitky. Poukázal na důvody stěžovatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany (snaha o setrvání na území, kde mu dříve byl udělen trvalý pobyt, o nějž přišel z důvodu výkonu trestu a bylo mu uloženo správní vyhoštění, v České republice má rodinu a zázemí a hodlá se starat o manželku, která se léčí s rakovinou prsu), zohlednil výsledky správního řízení a v něm shromážděné informace a podklady a tyto podřadil pod jednotlivé, na posuzovaný případ dopadající hmotněprávní normy, aniž se přitom dopustil odklonu od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu. Dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura tak dává odpověď na všechny stěžovatelovy námitky.

## VI.

[24] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. jako nepřijatelnou odmítl.

[25] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, a právo na náhradu nákladů řízení tudíž nemá. Žalovanému jako v řízení úspěšnému účastníku žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

**Poučení:** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. ledna 2025

Mgr. Petra Weissová  
předsedkyně senátu